

NBP

Narodowy Bank Polski

Sierpień – Wrzesień 2015 r.

Przegląd Spraw Europejskich

Sierpień – Wrzesień 2015 r.

Przegląd Spraw Europejskich

Wydział Integracji Europejskiej Departamentu Zagranicznego
we współpracy z Departamentem Stabilności Finansowej
Warszawa, 2015 r.

Najważniejsze w tym miesiącu

- **Publikacja planu działania na rzecz unii rynków kapitałowych**

W komunikacie *Plan działania na rzecz budowy unii rynków kapitałowych* Komisja zaproponowała szereg działań mających doprowadzić do stworzenia do 2019 r. unii rynków kapitałowych. Proponowane działania dotyczą w szczególności zmian regulacyjnych w zakresie: wspierania rozwoju finansowania innowacji, nowych innowacyjnych firm i spółek nienotowanych na rynku regulowanym; ułatwiania firmom pozyskiwania kapitału na publicznych rynkach kapitałowych; ułatwiania finansowania długoterminowych i trwałych inwestycji, w tym inwestycji infrastrukturalnych; udzielania wsparcia inwestorom indywidualnym i instytucjonalnym, zwiększania możliwości banków w zakresie finansowania gospodarki; ułatwień dla inwestycji transgranicznych.

[więcej w pkt 1.5.](#)

- **Nieformalny szczyt szefów państw i rządów w sprawie kryzysu uchodźczego i polityki migracyjnej**

W trakcie nadzwyczajnego szczytu unijni przywódcy ustalili priorytety w walce z nielegalną imigracją: ochrona zewnętrznych granic UE i zewnętrzna pomoc dla uchodźców oraz państw sąsiadujących z Unią. UE przeznaczy także dodatkowy miliard euro na pomoc dla uchodźców pozostających w obozach na Bliskim Wschodzie.

[więcej w pkt 3.1.](#)

- **Raport Europejskich Urzędów Nadzoru w sprawie czynników ryzyka dla systemu finansowego w UE**

W raporcie EBA poświęconym czynnikom ryzyka w unijnym sektorze finansowym wskazuje się na utrzymujące się zagrożenia dla stabilności finansowej w UE. Wśród głównych zagrożeń znalazły się m.in. ryzyko pogorszenia rentowności instytucji finansowych (jako „skutek uboczny” utrzymywania przez banki centralne niskich stóp procentowych w celu wspomoczenia ożywienia gospodarczego), oraz dążenie instytucji finansowych do osiągnięcia wyższych stóp zwrotu, mogące skutkować nieprawidłową wyceną aktywów. Odnotowano również ryzyko efektu zarażenia strefy euro tzw. kryzysem greckim oraz obawy o wpływ spowolnienia gospodarczego Chin na system finansowy w UE.

[więcej w pkt 7.3.](#)

- **Podpisanie trzeciego programu pomocowego dla Grecji**

Ministrowie finansów państw strefy euro zaakceptowali 14 sierpnia 2015 r. trzeci program pomocy dla Grecji. Trzyletni pakiet pomocowy może osiągnąć wartość nawet 86 mld euro. Rada Gubernatorów Europejskiego Mechanizmu Stabilności zatwierdziła program pomocowy, co umożliwiło Komisji Europejskiej podpisanie z władzami Grecji memorandum określającego działania rządu prowadzące do uzdrowienia greckiej gospodarki.

[więcej w pkt 8.1.](#)

Spis treści

1. Komisja Europejska	5
1.1. Propozycja objęcia instrumentów pochodnych stopy procentowej obowiązkiem rozliczania przez CCP	5
1.2. Doroczne orędzie przewodniczącego Komisji Europejskiej o stanie Unii Europejskiej	5
1.3. Propozycja działań na rzecz aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych	6
1.4. Chińska inicjatywa wsparcia dla <i>Planu inwestycyjnego dla Europy</i>	6
1.5. Publikacja <i>Planu działania na rzecz unii rynków kapitałowych</i>	7
2. Rada Unii Europejskiej	10
2.1. Nieformalne posiedzenie Rady ECOFIN w dniach 11–12 września 2015 r.	10
2.2. Posiedzenie Eurogrupy 12 września 2015 r.	11
3. Rada Europejska	12
3.1. Nieformalny szczyt szefów państw i rządów w sprawie kryzysu uchodźczego i polityki migracyjnej	12
4. Parlament Europejski	14
4.1. Dialog monetarny z udziałem prezesa EBC Mario Dragiego	14
5. Europejski Bank Centralny	15
5.1. Publikacja skonsolidowanych danych sektora bankowego UE	15
5.2. Decyzja w sprawie polityki pieniężnej	15
5.3. Przebieg programu skupu aktywów EBC	16
5.4. Opinie EBC na temat projektów krajowych i unijnych regulacji w zakresie bankowości centralnej i rynków finansowych	16
6. Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego	18
6.1. Dokument w sprawie wskaźników wczesnego ostrzeżenia przed kryzysami bankowymi związanymi z rynkiem nieruchomości	18
6.2. Posiedzenie Rady Generalnej Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego	18
7. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego	20
7.1. Opinia techniczna dotycząca rodzajów umów, jakie powinny podlegać ochronie w trakcie częściowych przeniesień majątku w ramach procesu <i>resolution</i>	20
7.2. Przedłużenie kadencji przewodniczącego i dyrektora wykonawczego EBA	20
7.3. Raport Europejskich Urzędów Nadzoru w sprawie czynników ryzyka dla systemu finansowego w UE	20
7.4. Raport na temat wpływu postanowień Bazylei III na sektor bankowy	21
7.5. Konsultacje w sprawie ujednoczenia definicji „niewykonania zobowiązania”	22
8. Inne	24

8.1. Podpisanie trzeciego programu pomocowego dla Grecji	24
8.2. Publikacja tegorocznego raportu Eurostatu <i>UE w świecie</i>	26
8.3. Wsparcie prac badawczo-rozwojowych w Polsce przez Europejski Bank Inwestycyjny	26
Zapowiedzi wydarzeń w październiku 2015 r.	27
Autorzy i źródła	28

1. Komisja Europejska

1.1. Propozycja objęcia instrumentów pochodnych stopy procentowej obowiązkiem rozliczania przez CCP

Komisja Europejska (KE) 6 sierpnia 2015 r. opublikowała [rozporządzenie delegowane](#) – stanowiące uzupełnienie rozporządzenia w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji (EMIR) – w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących obowiązku rozliczania. Propozycja KE określa, jakie klasy instrumentów pochodnych stopy procentowej będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym mają zostać objęte obowiązkiem rozliczania przez kontrahentów centralnych (*central counterparty*, CCP). Rozporządzenie delegowane Komisji obejmuje cztery klasy instrumentów pochodnych stopy procentowej: swapy bazowe (stopy zmienne do zmiennych), swapy stóp procentowych stałe do zmiennych (*interest rate swaps*, IRS), kontrakty terminowe na stopę procentową (*forward rate agreements*, FRA) oraz jednodniowe transakcje swap na rynku międzybankowym (*overnight index swap*, OIS). Nowe propozycje przepisów dotyczą instrumentów nominowanych w: euro, funcie szterlingu, jenie japońskim oraz dolarze amerykańskim. Rozporządzenie wejdzie w życie, jeżeli Parlament Europejski (PE) i Rada UE nie zgłoszą wobec niego sprzeciwu.

1.2. Doroczne orędzie przewodniczącego Komisji Europejskiej o stanie Unii Europejskiej

W swoim dorocznym [orędziu](#) o stanie Unii Europejskiej, wygłoszonym w Parlamencie Europejskim 9 września 2015 r., przewodniczący Komisji Europejskiej, Jean-Claude Juncker przedstawił kluczowe wyzwania, przed jakimi stoi UE. Do priorytetowych kwestii zaliczył konieczność opamiętania kryzysu migracyjnego oraz trwałe wyjście z kryzysu gospodarczego. Podkreślił, że do najważniejszych zadań stojących obecnie przed UE należy także realizacja podpisanego 19 sierpnia br. porozumienia między KE a władzami Grecji¹. W swoim wystąpieniu przewodniczący KE odniósł się do [priorytetów](#) obecnej Komisji Europejskiej i podsumował postępy w ich realizacji. Jednocześnie podkreślił, że konieczne jest, by kraje członkowskie, w duchu zbiorowej odpowiedzialności i mając na względzie dobro wspólne UE, podjęły konkretne działania, które pozwolą na wdrażanie założeń tzw. [raportu](#) pięciu przewodniczących².

---

¹ Więcej na ten temat w punkcie 8.1.

² Więcej na temat raportu w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z czerwca br.

1.3. Propozycja działań na rzecz aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych

Komisja Europejska przedstawiła 17 września br. projekt [działań](#) na rzecz aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych, tj. pozostających bez zatrudnienia przez okres dłuższy niż jeden rok. Długotrwale bezrobotni w UE stanowią obecnie 5% ludności aktywnej zawodowo, a ich liczba przekroczyła 12 milionów. Przedstawione propozycje są elementem agendy gospodarczej i społecznej obecnej KE. Powyższa agenda obejmuje m.in. działania na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy, wzrostu gospodarczego i inwestycji oraz równych szans społecznych dla wszystkich obywateli UE. Wniosek KE ws. pomocy w powrocie na rynek pracy zachęca m.in. służby zatrudnienia państw członkowskich do dokonywania rejestracji osób długotrwale bezrobotnych. W dokumencie proponuje się także przeprowadzenie, w terminie do 18 miesiąca bezrobocia, oceny każdej osoby długotrwale bezrobotnej celem ustalenia dla niej indywidualnego profilu i form pomocy. Rekomendowane jest również zawarcie, najpóźniej do 18 miesiąca bezrobocia, umowy o integracji zawodowej z osobami długotrwale bezrobotnymi.

1.4. Chińska inicjatywa wsparcia dla *Planu inwestycyjnego dla Europy*

W ramach [dialogu wysokiego szczebla nt. gospodarki i handlu](#) 28 września br. w Pekinie odbyło się spotkanie wicepremiera Chin Ma Kaia z wiceprzewodniczącym KE Jyrkim Katainenem. Ma Kai zapowiedział chęć udziału Chin, jako pierwszego państwa spoza UE, w *Planie inwestycyjnym dla Europy* oraz bliższą współpracę z UE na płaszczyźnie inwestycyjnej. Chiny są pierwszym państwem spoza UE, które deklaruje chęć udziału finansowego w *Planie*. W trakcie spotkania nie podano kwoty chińskiego wkładu do przyszłego Europejskiego Funduszu Inwestycji Strategicznych (EFIS)³. W celu wzmocnienia współpracy strony utworzyły wspólną grupę roboczą ds. inwestycji, w skład której będą wchodzić eksperci z Funduszu Chińskiego Jedwabnego Szlaku, KE i Europejskiego Banku Inwestycyjnego.

W trakcie spotkania podpisano także dwa porozumienia między KE i rządem ChRL. Pierwsze z nich ma na celu wzmocnienie współpracy między UE i Chinami (ang. *EU-China Connectivity Platform*) w obszarze infrastruktury, sprzętu, technologii i standardów w ramach chińskiej inicjatywy „Jeden pas, jedna droga” (ang. *One Belt One Road*) oraz inicjatyw UE, takich jak np. Transeuropejska Sieć Transportowa (ang. *Trans-European Transport Network, TEN-T*). Drugie porozumienie dotyczy natomiast współpracy w dziedzinie prac nad siecią komunikacji mobilnej 5G.

Spotkanie w Pekinie było kolejnym spotkaniem wysokiego szczebla pomiędzy UE i Chinami. Na poprzednim szczycie UE–Chiny (Bruksela, 29 czerwca br.) strony uzgodniły chęć bliskiej współ-

---

³ Deklarowane wkłady poszczególnych państw członkowskich UE do EFIS (dotychczas swój udział w EFIS zadeklarowało dziewięć państw) opiewają na kwoty: Wielka Brytania – 6 mld £ (ok. 8, 5 mld euro), Francja – 8 mld euro, Niemcy – 8 mld euro, Polska – 8 mld euro, Włochy – 8 mld euro, Hiszpania – 1,5 mld euro, Słowacja – 400 mln euro, Bułgaria – 100 mln euro, Luksemburg – 80 mln euro.

pracy m.in. na płaszczyźnie inwestycyjnej, łączności, gospodarki cyfrowej oraz negocjacji w sprawach klimatycznych.

1.5. Publikacja Planu działania na rzecz unii rynków kapitałowych

Opublikowany 30 września br. [komunikat](#) KE *Plan działania na rzecz budowy unii rynków kapitałowych* powstał na podstawie wyników konsultacji publicznych dotyczących przyszłych elementów unii rynków kapitałowych, prowadzonych od 18 lutego do 13 maja br. (podstawą konsultacji była [zielona księga](#) *Budowa unii rynków kapitałowych*⁴). Komunikat przedstawia działania priorytetowe Komisji, które mają umożliwić stworzenie unii rynków kapitałowych w UE do 2019 r.

W komunikacie „Plan działania na rzecz budowy unii rynków kapitałowych” Komisja zaproponowała szereg działań mających doprowadzić do stworzenia do 2019 r. unii rynków kapitałowych. Proponowane działania dotyczą w szczególności zmian regulacyjnych w zakresie : wspierania rozwoju finansowania innowacji, nowych innowacyjnych firm i spółek nienotowanych na rynku regulowanym; ułatwiania firmom pozyskiwania kapitału na publicznych rynkach kapitałowych; ułatwiania finansowania długoterminowych i trwałych inwestycji, w tym inwestycji infrastrukturalnych; udzielania wsparcia in-vestorom indywidualnym i instytucjonalnym, zwiększania możliwości banków w zakresie finansowania gospodarki; ułatwień dla inwestycji transgranicznych.

Działania przewidziane w komunikacie zostały podzielone na 6 obszarów:

- **Wspieranie rozwoju finansowania innowacji, nowych innowacyjnych firm (tzw. *start-upów*), spółek nienotowanych na rynku regulowanym**

W ramach tego obszaru Komisja planuje podjąć działania, które dotyczą wspierania rozwoju finansowania przedsiębiorstw z wykorzystaniem funduszy podwyższonego ryzyka. W związku z tym KE przedstawiła propozycje zmian rozporządzenia w sprawie europejskich funduszy *venture capital* (*European Venture Capital Funds*, EuVECA) i rozporządzenia w sprawie europejskich funduszy na rzecz przedsiębiorczości społecznej (*European Social Entrepreneurship Fund*, EuSEF). Propozycje mają przyczynić się do szybszego rozwoju tych funduszy inwestycyjnych. Komisja rozpoczęła [konsultacje](#) publiczne na temat ww. propozycji, które będą prowadzone do 6 stycznia 2016 r. KE planuje też m.in. przedstawić (w drugim kwartale 2016 r.) propozycję dotyczącą pa-neuropejskich funduszy (*funds-of-funds*) *venture capital* wspieranych przez budżet UE.

---

⁴ Więcej na ten temat w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z lutego br.

Inne działania Komisji dotyczą pokonywania barier informacyjnych związanych z inwestowaniem w małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), m.in. ulepszenia jakości informacji zwrotnej, jaką MŚP otrzymują przy odmowie udzielenia im kredytu przez banki.

Komisja planuje też m.in. opublikować raport zawierający analizę zasad i najlepszych praktyk w zakresie finansowania społecznościowego w krajach członkowskich (w pierwszym kwartale 2016 r.) w celu umożliwienia rozwoju tego kanału finansowania w UE.

▪ **Ułatwienie firmom pozyskiwania kapitału na publicznych rynkach kapitałowych**

Jeszcze przed końcem 2015 r. Komisja planuje przedstawić propozycje dotyczące zmian w tzw. dyrektywie prospektowej⁵. Mają one dotyczyć m.in. uproszczeń w wymaganych w prospektach emisyjnych informacji i w zakresie procesu ich zatwierdzania oraz doprowadzić do stworzenia proporcjonalnych dla MŚP zasad tworzenia prospektów emisyjnych. Zmiany miałyby być elementem programu REFIT (*Regulatory Fitness and Performance Program*), czyli realizowanego przez KE od 2012 r. programu sprawności i wydajności regulacyjnej.

Inne działania przewidziane w tym obszarze to m.in. przegląd barier regulacyjnych blokujących małym firmom dostęp do publicznego obrotu oraz przegląd funkcjonowania rynków obligacji korporacyjnych w UE.

▪ **Długoterminowe i trwałe inwestycje, inwestycje infrastrukturalne**

KE przedstawiła [projekt nowelizacji](#) rozporządzenia delegowanego 2015/35 Komisji uzupełniającego dyrektywę w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II). Celem proponowanych zmian jest lepsze odzwierciedlenie poziomu ryzyka inwestycji infrastrukturalnych i inwestycji w prywatne europejskie długoterminowe fundusze inwestycyjne (*European Long Term Investment Funds, ELTIFs*) w regulacjach odnoszących się do funduszy inwestycyjnych. Tym samym propozycje miałyby sprzyjać zlikwidowaniu nieuzasadnionych, wynikających z podejścia ostrożnościowego, barier zniechęcających firmy ubezpieczeniowe do podejmowania ww. inwestycji.

Podkreślając, że stabilność, spójność i zgodność regulacyjna jest kluczowym czynnikiem wpływającym na decyzje inwestorów, Komisja rozpoczęła także [konsultacje publiczne](#) na temat spójności unijnej legislacji dotyczącej usług finansowych, wprowadzonej po kryzysie finansowym, a także na temat zbędnych obciążeń regulacyjnych i wpływu obowiązujących przepisów na otoczenie inwestycyjne. Konsultacje będą prowadzone do 6 stycznia 2016 r.

---

⁵ Dyrektywa 2003/71/WE w sprawie prospektu emisyjnego publikowanego w związku z publiczną ofertą lub dopuszczeniem do obrotu papierów wartościowych.

- **Działania wspierające inwestycje inwestorów indywidualnych i instytucjonalnych**

Komisja zapowiedziała opublikowanie, przed końcem 2015 r., zielonej księgi w sprawie detalicznych usług finansowych i ubezpieczeń. Zielona księga będzie podstawą do konsultacji publicznych na temat sposobów zwiększania różnorodności i konkurencji na rynku detalicznych produktów finansowych, a także wzrostu ich transgranicznej podaży. W 2018 r. Komisja przeprowadzi także ocenę dostępnych na europejskich rynkach detalicznych produktów inwestycyjnych.

Ponadto, pod koniec 2016 r. KE przeprowadzi ocenę możliwości podjęcia działań dotyczących utworzenia europejskiego rynku dla ubezpieczeń emerytalnych.

W odniesieniu do inwestorów instytucjonalnych, Komisja zapowiedziała m.in. przeprowadzenie konsultacji dotyczących głównych barier dla transgranicznej działalności funduszy inwestycyjnych.

- **Zwiększanie zdolności banków do finansowania gospodarki**

Komisja opublikowała [projekt](#) rozporządzenia w sprawie prostej, przejrzystej i wystandardyzowanej sekurytyzacji (wraz z propozycją odpowiednich zmian w rozporządzeniu CRR).

Ponadto, KE rozpoczęła [konsultacje publiczne](#) na temat tworzenia paneuropejskich ram prawnych dla obligacji zabezpieczonych. Ramy te bazowałyby na systemach krajowych i miałyby za podstawę wysokiej jakości standardy i najlepsze praktyki rynkowe. Konsultacje będą prowadzone do 6 stycznia 2016 r.

- **Ułatwianie inwestowania transgranicznego**

W ramach tego obszaru Komisja zapowiedziała m.in.: publikację raportu na temat barier w swobodnym przepływie kapitału w UE, nową inicjatywę legislacyjną dotyczącą niewypłacalności przedsiębiorstw, opracowanie kodeksu postępowania dotyczącego przyznawania ulg od podatku u źródła i przeprowadzenie analizy dyskryminacyjnych obciążeń podatkowych nakładanych na zagraniczne firmy ubezpieczeniowe i fundusze emerytalne.

2. Rada Unii Europejskiej

2.1. Nieformalne posiedzenie Rady ECOFIN w dniach 11–12 września 2015 r.

- **Przyszłość unii gospodarczej i walutowej**

Ministrowie [dyskutowali](#) o przyszłości unii gospodarczej i walutowej (UGW) bazując na tzw. [raporcie](#) pięciu przewodniczących⁶ opublikowanym 22 maja br. Rozmawiano m.in. o konieczności wypracowania długoterminowej wizji, uzasadniającej działania, które mają być podejmowane do 2025 r. W krótkim okresie natomiast, zdaniem ministrów, należy podejmować działania w ramach istniejących traktatów (finalizacja budowy unii bankowej, tworzenie unii rynków kapitałowych, upraszczanie tzw. sześciopaku i dwupaku). Działania te doprowadzą do wzmocnienia UGW, dzięki czemu w przyszłości możliwe będzie wprowadzenie dalszych mechanizmów służących uwspólnotowieniu ryzyka. Podczas posiedzenia mówiono także o konieczności zwiększenia legitymizacji demokratycznej oraz o potrzebie odpowiedniego ukształtowania relacji państw strefy euro z pozostałymi krajami UE.

- **Finansowanie pomostowe dla SRF**

Podczas posiedzenia poruszona została również kwestia finansowania pomostowego dla jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (*Single Resolution Fund*, SRF). Finansowanie pomostowe ma w okresie przejściowym⁷ zapewnić odpowiedni poziom środków w SRF, by mogły one zostać wykorzystane w razie konieczności dokonania restrukturyzacji lub uporządkowanej likwidacji banku objętego SSM, w sytuacji kiedy w Funduszu nie zostały jeszcze zgromadzone wystarczające środki ze składek *ex ante*. Dyskusja dotyczyła m.in. rozważanych form finansowania pomostowego z wykorzystaniem publicznych linii kredytowych, z pomocą środków pozyskanych z sektora prywatnego przy zastosowaniu gwarancji publicznych bądź poprzez wykorzystanie linii kredytowej z ESM. Jednocześnie na posiedzeniu Rady podsumowano postępy we wdrażaniu dyrektyw BRR i DGS. Z danych przekazanych przez Komisję Europejską wynika, że do 22 września 2015 r. szesnaście krajów UE (AT, BG, DE, DK, EE, EL, FI, FR, HR, HU, IE, LV, MT, PT, SK, UK) dokonało transpozycji BRRD⁸, a jedynie w dziewięciu państwach członkowskich Unii (BG, DE, DK, FI, HR, HU, LV, PT, UK)

---

⁶ Więcej na temat raportu w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z czerwca br.

⁷Zgodnie z [umową](#) o przekazywaniu i uwspólnianiu składek na rzecz jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (tzw. IGA), podpisaną 21 maja 2014 r. przez wszystkie kraje członkowskie UE z wyjątkiem Wielkiej Brytanii i Szwecji, fundusz powinien zostać ustanowiony 1 stycznia 2016 r. By SRF osiągnął pełną operacyjność w wyznaczonym terminie, konieczna jest ratyfikacja IGA przez państwa sygnatariuszy, uczestniczące w SSM i SRM, które reprezentują co najmniej 90% łącznej wagi głosów w Radzie UE wszystkich państw członkowskich uczestniczących w SSM i SRM (art. 11 ust. 2 IGA). Z informacji przekazanych przez KE na dzień 22 września br. wynika, iż procedurę ratyfikacji IGA zakończyło jedynie 8 państw członkowskich uczestniczących w SSM/SRM (Cypr, Niemcy, Hiszpania, Finlandia, Francja, Słowacja, Portugalia i Łotwa), z czego tylko 4 państwa zdeponowały swoje instrumenty ratyfikacji (Finlandia, Francja, Słowacja i Łotwa).

⁸ Termin przewidziany na transpozycję BRRD minął 31 grudnia 2014 r.

implementowana została dyrektywa DGS⁹. W związku z opóźnieniami we wdrażaniu BRRD Komisja Europejska przygotowuje się do skierowania sprawy do Trybunału Sprawiedliwości UE z wnioskiem o nałożenie stosownych kar finansowych na te państwa, które dotychczas nie wywiązały się z obowiązku transpozycji prawa unijnego.

2.2. Posiedzenie Eurogrupy 12 września 2015 r.

Podczas [posiedzenia](#) Eurogrupy dyskutowano m.in. na temat wzrostu gospodarczego i obciążeń podatkowych pracy.

▪ Sytuacja gospodarcza

Oczekuje się, że ożywienie gospodarcze będzie postępować, ale w wolniejszym tempie niż przewidywano. Jest to związane z czynnikami zewnętrznymi, m.in. z wolniejszym wzrostem w Chinach i innych gospodarkach wschodzących. W związku z powyższym, jak podkreślono na posiedzeniu, strefa euro nadal potrzebuje odpowiedzialnych polityk fiskalnych i reform strukturalnych.

▪ Zmniejszanie obciążeń podatkowych pracy

Przedmiotem dyskusji była redukcja obciążeń podatkowych pracy. Ministrowie wydali [oświadczenie](#), w którym zgodzili się, aby nieformalnie porównywać obciążenia podatkowe pracy w państwach członkowskich strefy euro względem średniej unijnej, ważonej PKB (zgodnie z oświadczeniem ministrów w pierwszej kolejności porównania miałyby odnosić się do wysokości klinów podatkowych dotyczących pracowników otrzymujących średnie i niskie płace). Dokonywanie porównań miałyby stanowić element procesu monitorowania polityk gospodarczych w ramach semestru europejskiego.

---

⁹ Termin przewidziany na transpozycję DGSD minął 3 lipca br.

3. Rada Europejska

3.1. Nieformalny szczyt szefów państw i rządów w sprawie kryzysu uchodźczego i polityki migracyjnej

Szefowie państw i rządów UE spotkali się 23 września 2015 r. w Brukseli w związku z masowym napływem imigrantów do Europy. Według unijnej agencji ochrony granic [Frontex](#) od stycznia do lipca br. do UE dotarło ok. 340 tys. migrantów. Tylko w lipcu było to ponad 100 tys. osób. Imigranci pochodzą głównie z objętej wojną domową Syrii i Afganistanu.

W trakcie nadzwyczajnego szczytu unijni przywódcy ustalili priorytety w walce z nielegalną imigracją: ochrona zewnętrznych granic UE i zewnętrzna pomoc dla uchodźców oraz państw sąsiadujących z Unią. UE przeznaczy także dodatkowy miliard euro na pomoc dla uchodźców pozostających w obozach na Bliskim Wschodzie.

Szefowie państw europejskich w specjalnym [oświadczeniu](#) przyjęli osiem wytycznych w odpowiedzi na kryzys. Instytucje unijne oraz członkowie UE zostali zobowiązani do:

- udzielenia dodatkowego wsparcia w wysokości co najmniej 1 mld euro na rzecz Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców, Światowego Programu Żywnościowego i innych agencji;
- wsparcia Libanu, Jordanii, Turcji oraz innych państw w radzeniu sobie z sytuacją związaną z rosnącą liczbą syryjskich uchodźców, także poprzez zwiększenie środków w ramach regionalnego funduszu powierniczego UE w odpowiedzi na kryzys w Syrii (tzw. fundusz Madad);
- wzmocnienia dialogu z Turcją na wszystkich poziomach, także w trakcie wizyty prezydenta Turcji w Brukseli (5 października br.);
- wsparcia państw Bałkanów Zachodnich w zarządzaniu przepływem uchodźców;
- zwiększenia finansowania nadzwyczajnego [funduszu](#) powierniczego na rzecz stabilności i zajęcia się przyczynami nielegalnej migracji w Afryce przez dodatkowe wkłady państw członkowskich;
- wzmocnienia kontroli na zewnętrznych granicach UE;
- zwiększenia źródeł finansowania Nadzwyczajnego Funduszu na rzecz Azylu, Integracji i Migracji oraz Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego – Granice;

- udzielenia wsparcia tzw. państwom członkowskim pierwszej linii¹⁰, tak aby zapewnić identyfikację i rejestrację migrantów poprzez wzmocnienie tzw. *hotspotów*; jednocześnie należy zapewnić relokację i umożliwić powrót do ojczyzny nie później niż do listopada br.

Dzień wcześniej ministrowie spraw wewnętrznych państw UE doszli do porozumienia ws. podziału 120 tys. uchodźców, którzy już wcześniej dotarli do Grecji i Włoch. Rada ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych podjęła [decyzje](#) o przydzieleniu pierwszej grupy uchodźców (66 tys. osób) konkretnym krajom. Według wstępnych wyliczeń do Polski ma trafić ok. 5 tys. osób. Odrębne decyzje Rady UE odnośnie do pozostałych 54 tys. osób, które miały być przesiedlone z Węgier, zapadną w późniejszym czasie. Przyjęcie przybyszów przez dany kraj będzie odbywało się na podstawie suwerennej decyzji państwa członkowskiego. Decyzja o rozdziale uchodźców nie zapadła jednogłośnie, a tzw. większością kwalifikowaną. Sprzeciw wyraziły Słowacja, Czechy, Węgry i Rumunia, od głosu wstrzymała się Finlandia.

---

¹⁰ Państwa na zewnętrznych granicach UE, przez które przebiegają główne kanały migracyjne, np. Włochy czy Grecja.

4. Parlament Europejski

4.1. Dialog monetarny z udziałem prezesa EBC Mario Dragiego

Prezes Europejskiego Banku Centralnego (EBC) Mario Draghi wystąpił na forum Komisji ds. Ekonomicznych i Finansowych PE (ECON) w środę 23 września 2015 r. w Brukseli. Było to trzecie w tym roku spotkanie w ramach dialogu monetarnego.

Prezes EBC stwierdził, że otoczenie makroekonomiczne jest obecnie „bardziej wymagające” niż w przeszłości. Zapowiedział też, że w razie wzrostu zagrożenia dla gospodarki strefy euro, EBC jest gotowy do dalszego działania. Wrześniowe prognozy EBC przewidują słabsze ożywienie gospodarcze w państwach strefy euro niż oczekiwano. Inflacja pozostanie bliska zeru do końca br. (według prognoz ustabilizuje się na poziomie 2% w 2016 r.). W swoim [przemówieniu](#) M. Draghi podkreślił, że EBC potrzebuje więcej czasu, aby ocenić czy wolniejsza dynamika PKB w krajach wschodzących ma charakter stały, czy tymczasowy. Prezes zadeklarował, że EBC bierze pod uwagę zwiększenie stymulacji monetarnej poprzez wydłużenie trwania programu rozszerzonego skupu aktywów (obecnie jego zakończenie zaplanowano na wrzesień 2016 r.).

Druga część wystąpienia została poświęcona przyszłości strefy euro. Prezes Draghi odniósł się do tzw. [raportu](#) pięciu przewodniczących na temat pogłębienia UGW w Europie. Zwrócił uwagę, że do zapewnienia stabilności strefy euro konieczne są dwa elementy: silne centrum polityczne, zdolne do podejmowania decyzji oraz narzędzia do reagowania w obliczu kryzysu, także na rynkach finansowych.

5. Europejski Bank Centralny

5.1. Publikacja skonsolidowanych danych sektora bankowego UE

Europejski Bank Centralny opublikował 28 sierpnia 2015 r. [skonsolidowane dane sektora bankowego UE według stanu na grudzień 2014 r.](#) W porównaniu z danymi za ubiegłe lata zwiększyła się znacząco dostępność zharmonizowanych danych nadzorczych w UE. Było to możliwe dzięki wejściu w życie wykonawczych standardów technicznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (*European Banking Authority, EBA*), dotyczących sprawozdawczości nadzorczej¹¹. W szczególności wskaźniki w odniesieniu do jakości aktywów zostały w dużym stopniu zastąpione nowymi danymi bazującymi na ujednoliconej definicji kredytów zagrożonych oraz kluczowych elementach dotyczących łagodzenia warunków umów kredytowych (*forbearance*). Nowe statystyki obejmują również mierzenie: płynności, finansowania oraz obciążonych aktywów. Skonsolidowane dane zawierają statystyki odnoszące się do poszczególnych państw członkowskich UE, a także UE i strefy euro jako całości. Dotyczą 440 grup bankowych oraz 3972 pojedynczych instytucji kredytowych, obejmując prawie 100% sumy bilansowej unijnego sektora bankowego.

5.2. Decyzja w sprawie polityki pieniężnej

Na posiedzeniu Rady Prezesów 3 września br. podjęto decyzję o pozostawieniu bez zmian podstawowych stóp procentowych w strefie euro. Stopy procentowe EBC od września 2014 r. wynoszą:

- 0,05% – stopa procentowa podstawowych operacji refinansujących,
- 0,30% – stopa kredytu w banku centralnym,
- -0,20% – stopa depozytu w banku centralnym na koniec dnia.

Ponadto, po dokonaniu weryfikacji warunków programu skupu papierów wartościowych wyemitowanych przez sektor publiczny (*Public Sector Purchase Programme, PSPP*) pół roku po wdrożeniu programu, [Rada Prezesów](#) postanowiła zwiększyć z 25% do 33% limit udziału danej emisji, która może zostać zakupiona przez Eurosystem w ramach PSPP. Limit ten każdorazowo podlegać będzie jednak weryfikacji, aby zapobiec sytuacji, w której Eurosystem posiadałby mniejszościowy udział blokujący. W przypadku gdyby mogła wystąpić taka sytuacja, Eurosystem nie będzie mógł kupić więcej niż 25% udziału danej emisji.

---

¹¹ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013.

Podczas konferencji prasowej po posiedzeniu Rady Prezesów Mario Draghi poinformował również o obniżeniu przez EBC prognoz wzrostu gospodarczego i projekcji ścieżki inflacji w strefie euro w porównaniu z prognozą z czerwca br. Zgodnie z wrześniowymi prognozami EBC wzrost gospodarczy w strefie euro wyniesie 1,4% w 2015 r. 1,7% w 2016 r. oraz 1,8% w 2017 r. Obniżenie prognozy wynika przede wszystkim z niższego popytu zewnętrznego w związku ze słabszym wzrostem w gospodarkach rozwijających się. Obecna prognoza inflacji przewiduje natomiast ukształtowanie się rocznej inflacji HIPC na poziomie 0,1% w 2015 r., 1,1% w 2016 r. oraz 1,7% w 2017 r., a jej rewizja w dół jest przede wszystkim konsekwencją niższych cen ropy naftowej.

5.3. Przebieg programu skupu aktywów EBC

Eurosystem w związku z wdrożonymi programami [dokonał](#), według stanu na 25 września br., [skupu](#) aktywów o wartości:

- 120 mld 255 mln euro – w ramach trzeciego programu skupu obligacji zabezpieczonych (CBPP3),
- 12 mld 765 mln euro – w ramach programu skupu papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami (ABSPP),
- 337 mld 879 mln euro – w ramach programu skupu papierów wartościowych wyemitowanych przez sektor publiczny (PSPP).

5.4. Opinie EBC na temat projektów krajowych i unijnych regulacji w zakresie bankowości centralnej i rynków finansowych

W ramach konsultacji projektów krajowych oraz unijnych aktów prawnych EBC opublikował w sierpniu i we wrześniu [opinie](#):

- do polskiej ustawy o szczególnych zasadach restrukturyzacji walutowych kredytów mieszkaniowych denominowanych w walutach obcych (CON/2015/26),
- do austriackiej regulacji w sprawie stosowania zintegrowanego modelu danych w ramach przekazywania danych do Oesterreichische Nationalbank (CON/2015/27),
- do czeskiej regulacji w sprawie zmian konstytucji Republiki Czeskiej i ustawy o Česká národní banka (CON/2015/28),
- do czeskiej regulacji w sprawie obiegu banknotów i monet w Republice Czeskiej (CON/2015/29),
- do austriackiej regulacji w sprawie przekazywania niektórych danych istotnych dla stabilności finansowej (CON/2015/30),
- do niemieckiej regulacji w sprawie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków (CON/2015/31),

- do chorwackiej regulacji w sprawie konwersji kredytów denominowanych we frankach szwajcarskich (CON/2015/32),
- do litewskiej regulacji w sprawie wyznaczenia Lietuvos bankas na organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (CON/2015/33)
- do słoweńskiego projektu ustawy o rynku instrumentów finansowych (CON/2015/34).

6. Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego

6.1. Dokument w sprawie wskaźników wczesnego ostrzegania przed kryzysami bankowymi związanymi z rynkiem nieruchomości

Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego (*European Systemic Risk Board, ESRB*) opublikowała 27 sierpnia 2015 r. ósmy [raport](#) z serii *Ocasional Papers*. Przedstawiono w nim analizę skuteczności wskaźników wczesnego ostrzegania służących monitorowaniu sytuacji w odniesieniu do kryzysów bankowych związanych z rynkiem nieruchomości. Badanie przeprowadzono na podstawie danych z 25 krajów UE. Jego wyniki mogą pomóc organom makroostrożnościowym przy podejmowaniu decyzji o zastosowaniu instrumentów makroostrożnościowych związanych z rynkiem nieruchomości.

W raporcie podkreślono, że istotną rolę w przewidywaniu kryzysów bankowych związanych z rynkiem nieruchomości odgrywają wskaźniki dotyczące cen nieruchomości oraz rozwoju akcji kredytowej, zaś uwzględnianie wskaźników makroekonomicznych i rynkowych, takich jak stopa inflacji lub krótkoterminowe stopy procentowe, poprawia wartość prognostyczną modeli. Stosowanie kilku rodzajów wskaźników równocześnie zmniejsza prawdopodobieństwo niezasygnalizowania kryzysu bez generowania zbyt dużej liczby błędnych sygnałów o kryzysie.

6.2. Posiedzenie Rady Generalnej Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego

W trakcie posiedzenia 17 września br. Rada Generalna ESRB zdefiniowała najistotniejsze czynniki ryzyka dla stabilności finansowej w UE. Zaliczono do nich możliwość przeszacowania globalnej premii za ryzyko oraz możliwość pogorszenia się bilansów instytucji finansowych – w tym zakładów ubezpieczeń, banków oraz instytucji sektora *shadow banking*. Utrzymujące się globalnie środowisko niskich stóp procentowych i niskiej premii za ryzyko, mimo że niezbędne do wspierania wciąż słabego tempa wzrostu gospodarczego, jest głównym czynnikiem wpływającym na obecny poziom ryzyka i może mieć niezamierzone skutki dla niektórych sektorów gospodarki lub państw. Rada wskazała również na potrzebę monitorowania zagrożeń związanych ze zdolnością obsługi zadłużenia (*debt sustainability*) przez sektor publiczny i prywatny.

Mimo pełnienia przez sektor ubezpieczeniowy ważnej roli w ograniczaniu zagrożeń systemowych, zwłaszcza poprzez dywersyfikację ryzyka oraz oferowanie inwestycji długoterminowych, sektor ten może jednak być źródłem ryzyka systemowego lub je nasilać, szczególnie w przypadku działalności nietradycyjnej. Organy makroostrożnościowe muszą zatem mieć możliwość stosowania instrumentów ograniczających to ryzyko. W najbliższych miesiącach ESRB opublikuje kompleksowy raport dotyczący ryzyka systemowego w sektorze ubezpieczeń. W krótkim okresie priorytetem musi być pełna implementacja przepisów dyrektywy *Solvency II*.

Rada Generalna omówiła również ryzyka związane z sektorem nieruchomości. ESRB badała powiązania pomiędzy strukturą rynków nieruchomości w UE a stabilnością sektora finansowego. Stwierdzono, że z nadzorczego punktu widzenia różnice pomiędzy rynkiem nieruchomości komercyjnych i mieszkaniowych dotyczą m.in. dostępu do danych, który w przypadku rynku nieruchomości komercyjnych jest znacznie ograniczony. Wyniki prac ESRB związanych z rynkiem nieruchomości zostaną opublikowane w najbliższych miesiącach. Ponadto Rada podjęła decyzję o rozpoczęciu prac nad ujednoczeniem definicji wskaźników statystycznych i uzupełnieniem luk w danych dotyczących rynku nieruchomości.

Zdaniem Rady Generalnej odpowiednie ramy działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (*resolution*) dla firm ubezpieczeniowych oraz kontrahentów centralnych (*central counterparties, CCP*) są ważną częścią architektury sieci bezpieczeństwa finansowego. Dlatego też powinno się stworzyć ramy takich działań na poziomie europejskim. W przypadku firm ubezpieczeniowych ramy *resolution* powinny opierać się na zasadzie proporcjonalności i być stosowane jedynie jeśli tradycyjne procedury upadłościowe nie będą w stanie zapewnić uporządkowanej likwidacji. W przypadku CCP głównymi celami ram *resolution* powinno być zapewnienie ciągłości usług rozliczeniowych, ochrona finansów publicznych oraz ograniczanie systemowych skutków ich upadłości.

ESRB opublikowała także trzynastą edycję [risk dashboard](#). Dokument ten przedstawia zestawienie ilościowych i jakościowych wskaźników ilustrujących sytuację systemu finansowego w państwach członkowskich i w UE.

7. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego

7.1. Opinia techniczna dotycząca rodzajów umów, jakie powinny podlegać ochronie w trakcie częściowych przeniesień majątku w ramach procesu *resolution*

W [opiniu technicznej](#) opublikowanej 14 sierpnia br. EBA precyzuje, jakie rodzaje umów powinny podlegać ochronie w trakcie częściowych przeniesień majątku w ramach procesu *resolution*. W ocenie EBA pełna ochrona powinna być zapewniona dla ugruntowanych źródeł refinansowania, takich jak dług zabezpieczony, a także dla transakcji zabezpieczających ryzyko. Dokument jest odpowiedzią na wniosek KE skierowany do EBA o wydanie opinii, na podstawie której do aktów delegowanych KE wprowadzone zostaną zapisy o rodzajach umów, jakie powinny podlegać ochronie w trakcie częściowych przeniesień majątku w przypadku banku poddawanego restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Przyjęcia aktów delegowanych KE w tym zakresie wymaga dyrektywa BRR.

7.2. Przedłużenie kadencji przewodniczącego i dyrektora wykonawczego EBA

Rada Organów Nadzoru EBA zdecydowała 8 września br. o [przedłużeniu kadencji](#) przewodniczącego i dyrektora wykonawczego EBA. Panowie Andrea Enria oraz Adam Farkas będą pełnili swoje funkcje przez kolejne 5 lat, od 2016 r. do 2021 r. Decyzja ta została podjęta na podstawie oceny ich dotychczasowej pracy, jak również z uwzględnieniem planu prac EBA na kolejne lata. Wybór przewodniczącego Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego będzie jeszcze podlegał formalnemu zatwierdzeniu przez Parlament Europejski.

7.3. Raport Europejskich Urzędów Nadzoru w sprawie czynników ryzyka dla systemu finansowego w UE

W [raporcie](#) opublikowanym 9 września br. EBA wskazuje na czynniki ryzyka dla sektora finansowego w UE. Raport został przygotowany przez Wspólny Komitet Europejskich Urzędów Nadzoru¹² (*Joint Committee of European Supervisory Authorities*). Identyfikowane we wcześniejszych edycjach raportu czynniki ryzyka w dalszym ciągu się utrzymują.

W raporcie EBA poświęconym czynnikom ryzyka w unijnym sektorze finansowym wskazuje się na utrzymujące się zagrożenia dla stabilności finansowej w UE. Wśród głównych zagrożeń znalazły się m.in. ryzyko pogorszenia rentowności

---

¹² Wspólny Komitet odpowiada za koordynację działań Europejskich Urzędów Nadzoru (ESAs) i zapewnienie międzysektorowej spójności nadzoru. W skład Komitetu wchodzi: Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EBA), Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) oraz Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA).

instytucji finansowych (jako „skutek uboczny” utrzymywania przez banki centralne niskich stóp procentowych w celu wspomogania ożywienia gospodarczego), oraz dążenie instytucji finansowych do osiągnięcia wyższych stóp zwrotu, mogące skutkować nieprawidłową wyceną aktywów. Odnotowano również ryzyko efektu zarażenia strefy euro tzw. kryzysem greckim oraz obawy o wpływ spowolnienia gospodarczego Chin na system finansowy w UE.

Do głównych zagrożeń dla stabilności finansowej w UE należą zatem:

- ryzyko pogorszenia rentowności instytucji finansowych oraz stabilności ich modeli biznesowych będące „skutkiem ubocznym” polityki pieniężnej banków centralnych nakierowanej na wspomaganie ożywienia gospodarczego poprzez utrzymywanie niskich stóp procentowych;
- poszukiwanie przez instytucje finansowe wyższych stóp zwrotu (*search for yield*) i związana z tym nieprawidłowa wycena aktywów;
- spadek płynności na rynkach;
- ryzyko polityczne i ekonomiczne związane z niepewnością co do rozwiązania problemów finansowych Grecji; częściowa materializacja tego ryzyka spowodowała wprowadzenie kontroli przepływu kapitału, wzrost zmienności na rynkach oraz obawy o spójność strefy euro;
- obawy o perspektywy gospodarcze krajów wschodzących, w szczególności Chin.

W raporcie podkreślono, że instytucje finansowe powinny podejmować działania mające na celu oczyszczenie bilansów, w tym redukcję aktywów o niskiej jakości (*legacy assets*) i kredytów zagrożonych. Będzie to wymagało oceny modeli biznesowych instytucji. Ocena ta powinna być jedną z kwestii, na których skupią się organy nadzoru.

7.4. Raport na temat wpływu postanowień Bazylei III na sektor bankowy

W opublikowanym 15 września br. ósmym [raporcie](#) z tej serii EBA analizuje wpływ wdrażania postanowień Bazylei III na sektor bankowy w UE. W Unii większość zapisów Bazylei III jest wdrażana poprzez pakiet regulacyjny CRDIV/CRR, którego przepisy są od 2014 r. stopniowo implementowane w państwach członkowskich. W przygotowywanych co pół roku raportach EBA bada jak kształtowałyby się wartości określonych wskaźników, gdyby przepisy pakietu CRDIV/CRR (w przypadku wskaźników kapitałowych oraz aktywów ważonych ryzykiem (*risk weighted assets*, RWA)) i Bazylei III (w przypadku dźwigni oraz wskaźników płynności) obowiązywały w pełni w momencie badania. Wyniki te są porównywane z wartościami wskaźników obliczanymi zgodnie z przepisami obowiązującymi podczas przeprowadzania analizy.

Najnowsze badanie zostało przeprowadzone na podstawie danych na koniec grudnia 2014 r. Dane przekazały 364 banki, w tym 53 banki zaliczane do tzw. grupy 1 (z kapitałem *Tier 1* powy-

żej 3 mld euro oraz prowadzące działalność transgraniczną) oraz 311 banków z grupy 2 (pozostałe banki). Jest to znaczący wzrost liczby badanych banków¹³, co nakazuje zachowanie ostrożności przy porównywaniu wyników obecnego badania z poprzednimi edycjami raportu.

Badanie wykazało, że dla banków grupy 1 średni **wskaźnik kapitału podstawowego Tier 1** (*Common Equity Tier 1 capital ratio, CET1*) przy założeniu pełnej implementacji CRDIV/CCR wynosiłby 11,4%, podczas gdy zgodnie z obowiązującymi przepisami – 12,2%. Dla banków grupy 2 byłoby to odpowiednio 12,4% i 13,2%. Wszystkie badane banki osiągnęłyby wskaźnik CET1 na poziomie co najmniej 4,5%. Dla banków, które nie osiągnęłyby progu 7% niedobór kapitału wynosiłby 1,5 mld euro w grupie 1, natomiast 2,4 mld euro w grupie 2. EBA wskazuje, że pełna implementacja CRDIV/CCR wpływałaby na wysokość tego wskaźnika przede wszystkim z powodu zmiany definicji kapitałów, a nie zmiany w sposobie obliczania RWA.

Średni **wskaźnik dźwigni** wynosiłby 4,2% dla banków grupy 1, natomiast 5,0% dla grupy 2. Dla 6,7% banków z grupy 1, dla których wskaźnik dźwigni nie przekroczyłby minimalnego poziomu 3%, niedobór kapitału wyniósłby 1,1 mld euro. Z kolei w grupie 2 progu minimalnego nie osiągnęłyby 9,4% banków, dla których łączny niedobór kapitału wyniósłby 6,1 mld euro.

Średni **wskaźnik pokrycia płynności** (*Liquidity Coverage Ratio, LCR*) wynosiłby 123,7% dla banków grupy 1 oraz 149,6% – dla grupy 2. Około 72% badanych banków osiągnęłoby wskaźnik LCR na minimalnym poziomie 100%, który powinien zostać osiągnięty przed 2019 r. W celu uzyskania wymaganego poziomu wskaźnika banki grupy 1 musiałyby uzupełnić niedobory płynnych aktywów w wysokości 38,3 mld euro, natomiast w przypadku banków grupy 2 byłaby to kwota 27,3 mld euro.

Średnia wartość **wskaźnika stabilnego finansowania długoterminowego** (*Net Stable Funding Ratio, NSFR*) wynosiłaby 102% dla banków grupy 1 oraz 109% dla banków grupy 2. Około 60% banków grupy 1 i 74% banków grupy 2 posiadałoby wskaźnik NSFR co najmniej na docelowym poziomie 100%. Osiągnięcie go przez pozostałe banki wymagałoby uzupełnienia buforów płynności odpowiednimi aktywami o łącznej wartości 523 mld euro.

7.5. Konsultacje w sprawie ujednoczenia definicji „niewykonania zobowiązania”

Dnia 22 września br. EBA opublikował [dokument konsultacyjny](#) dotyczący projektu wytycznych unifikujących w UE definicję pojęcia „niewykonanie zobowiązania” (*default*). Ujednoczenie tej definicji zwiększy porównywalność wymogów kapitałowych między poszczególnymi bankami. W projekcie przedstawiono szczegółowe wyjaśnienia dotyczące definicji „niewykonania zobowiązania” oraz sposobu jej stosowania. Obejmują one takie aspekty jak: kryterium liczby dni przeterminowania zobowiązania przy uznawaniu ekspozycji za niewykonaną; elementy wskazu-

---

¹³ W poprzedniej edycji raportu dane do badania przekazało 148 banków, w tym 40 banków z grupy 1 i 108 banków z grupy 2.

jące na prawdopodobieństwo niedokonania płatności; kryteria umożliwiające stwierdzenie, że przestała mieć zastosowanie przesłanka pozwalająca na uznanie ekspozycji za niewykonaną; stosowanie definicji w danych zewnętrznych oraz w ramach grup bankowych. Konsultacje potrwać do 22 stycznia 2016 r.

8. Inne

8.1. Podpisanie trzeciego programu pomocowego dla Grecji

W [oświadczeniu](#) po posiedzeniu Eurogrupy 14 sierpnia 2015 r. poinformowano o osiągnięciu porozumienia pomiędzy władzami Grecji a instytucjami unijnymi (KE i EBC) oraz Międzynarodowym Funduszem Walutowym (MFW) w sprawie trzeciego programu pomocowego dla Grecji. Porozumienie jest zgodne z uzgodnieniami szczytu euro z 12 lipca, a jego cel to umożliwienie Grecji powrotu na ścieżkę zrównoważonego rozwoju poprzez poprawę stanu finansów publicznych, wzmocnienie konkurencyjności, zwiększenie zatrudnienia oraz zapewnienie stabilności finansowej.

Ministrowie finansów państw strefy euro zaakceptowali 14 sierpnia 2015 r. trzeci program pomocy dla Grecji. Trzyletni pakiet pomocowy może osiągnąć wartość nawet 86 mld euro. Rada Gubernatorów Europejskiego Mechanizmu Stabilności zatwierdziła program pomocowy, co umożliwiło Komisji Europejskiej podpisanie z władzami Grecji memorandum określającego działania rządu prowadzące do uzdrowienia greckiej gospodarki.

W ramach porozumienia władze Grecji zobowiązały się do:

- zapewnienia średnioterminowej nadwyżki pierwotnej w wysokości 3,5% PKB, przy czym saldo pierwotne ma wynieść odpowiednio -0,25% w 2015 r., 0,5% w 2016 r., 1,75% w 2017 r. oraz 3,5% w 2018 r.; osiągnięciu tych celów sprzyjać będzie przeprowadzenie reformy fiskalnej wspieranej działaniami mającymi wzmocnić przestrzeganie przepisów podatkowych oraz zwalczanie oszustw podatkowych,
- przeprowadzenia reformy systemu emerytalnego,
- przeprowadzenia reformy rynku pracy oraz rynku produktów,
- podjęcia działań mających na celu zapewnienie stabilności finansowej, w tym dokapitalizowanie banków, jeśli wystąpi taka konieczność, wzmocnienie ram upadłościowych, poprawę zarządzania bankami i Greckim Funduszem Stabilności Finansowej (*Hellenic Financial Stability Fund*, HFSF), a także rozwiązanie problemu kredytów zagrożonych w sektorze bankowym.

Realizacja programu będzie monitorowana przez Komisję we współpracy z EBC oraz MFW.

Ponadto władze Grecji zobowiązały się do ustanowienia do końca br. niezależnego funduszu z siedzibą w Grecji, pod nadzorem instytucji unijnych, mającego na celu pozyskanie środków

o wartości 50 mld euro w wyniku prywatyzacji greckich aktywów. Zakłada się, że 25 mld euro zgromadzonych przez fundusz zostanie wykorzystane na spłatę środków wydatkowanych na dokapitalizowanie banków, 12,5 mld euro na zmniejszenie długu w stosunku do PKB, zaś pozostałe 12,5 mld euro na inwestycje.

Porozumienie przewiduje wypłacenie Grecji w okresie trzech lat środków w wysokości 86 mld euro z Europejskiego Mechanizmu Stabilności, z czego 25 mld euro ma stanowić bufor dla sektora bankowego na pokrycie ewentualnych kosztów związanych z dokapitalizowaniem banków i procesem *resolution*. Pierwsza transza w wysokości 26 mld euro zostanie przekazana w dwóch ratach. Kwota w wysokości 10 mld euro będzie dostępna natychmiast na oddzielnym koncie w ESM na pokrycie ewentualnych kosztów związanych z dokapitalizowaniem banków i procesem *resolution*, natomiast kwota w wysokości 16 mld euro zostanie wypłacona w kilku ratach (kwota w wysokości 13 mld euro została [przekazana](#) 20 sierpnia, zaś następna bądź kilka następnych transz będzie przekazywanych jesienią w zależności od postępów Grecji we wdrożeniu kluczowych założeń porozumienia). W ramach drugiej transzy środki w wysokości 15 mld euro na dokapitalizowanie banków i proces *resolution* będą mogły zostać udostępnione po pierwszym przeglądzie programu (nie później niż 15 listopada br.) w zależności od zakończenia przeglądu jakości aktywów i testów warunków skrajnych, a także od stopnia wdrożenia działań mających na celu zapewnienie stabilności finansowej.

W oświadczeniu podkreślono również, że zgodnie z uzgodnieniami ze szczytu euro z 12 lipca br., jeśli zajdzie taka konieczność, Eurogrupa gotowa jest rozważyć dodatkowe środki (dłuższe okresy karencji i terminy spłaty) mające zapewnić, że potrzeby finansowania brutto Grecji pozostają na zrównoważonym poziomie. Środki te będą uzależnione od pełnego wdrożenia działań uzgodnionych w programie pomocowym, zaś Eurogrupa rozważy je dopiero po pozytywnym zakończeniu pierwszego przeglądu programu.

Rada Gubernatorów ESM zatwierdziła program pomocowy dla Grecji 19 sierpnia br., co umożliwiło podpisanie przez KE w imieniu ESM [umowy pożyczkowej](#) (*Memorandum of Understanding, MoU*) z władzami Grecji. Dzień później premier Grecji podał się do dymisji, a 20 września odbyły się przedterminowe wybory parlamentarne. Wybory zwyciężyła (tak jak w styczniu br.) lewicowa Syriza, uzyskując 35,5% głosów, co przełożyło się na 145 miejsc w 300-osobowym greckim parlamencie. Drugie miejsce zajęła Nowa Demokracja (28,1% głosów, 75 miejsc), a trzecie – skrajnie prawicowa partia Złoty Świt (6,99% głosów, 18 miejsc w parlamencie). Zwycięska Syriza utworzyła ponownie koalicję z partią prawicową Niezależni Grecy (partia uzyskała w głosowaniu 3,7% i 10 miejsc w parlamencie). Premier Aleksis Tsipras ogłosił skład nowego rządu 22 września br. Ministrem finansów został ponownie Euklid Cakalotos.

8.2. Publikacja tegorocznego raportu Eurostatu *UE w świecie*

W tegorocznej edycji [raportu UE w świecie](#) (*The EU in the world*), opublikowanej 3 września br., porównano Unię Europejską jako całość z 15 krajami G20 niebędącymi członkami Unii oraz z resztą świata. Porównano m.in. populację, warunki życia, zdrowie, edukację, rynek pracy, ekonomię i finanse, handel, przedsiębiorstwa i usługi. W publikacji wskazano m.in., że choć w UE mieszka jedynie 7% światowej populacji (523,5 mln), to region ten wytwarza prawie 1/4 światowego PKB. Przewiduje się także, że do 2060 r. udział mieszkańców UE w światowej populacji zmniejszy się do 5,3%, podczas gdy stosunek liczby osób starszych (w wieku ponad 65 lat) do liczby osób w wieku produkcyjnym (od 15 do 64 lat) zwiększy się z 27,5% w 2013 r. do 50,2% w 2060 r.

8.3. Wsparcie prac badawczo-rozwojowych w Polsce przez Europejski Bank Inwestycyjny

Prezes Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) Werner Hoyer oraz minister finansów Mateusz Szczurek [podpisali dwie umowy kredytowe w Warszawie 18 września br.](#), dzięki którym Polska otrzyma 940 mln euro na finansowanie innowacji i prac badawczo-rozwojowych. Środki będą mogły zostać wykorzystane na wspieranie działalności prowadzonej przez instytucje badawcze, uniwersytety i przedsiębiorstwa w roku 2015 oraz 2016. Jest to trzynasta pożyczka przyznana przez EBI od 2004 r. w ramach dofinansowania dla polskiego sektora naukowo-badawczego.

Zapowiedzi wydarzeń w październiku 2015 r.

Data	Wydarzenie
5–8 października	sesja plenarna Parlamentu Europejskiego
6 października	posiedzenie Rady ECOFIN
15–16 października	posiedzenie Rady Europejskiej
22 października	posiedzenie Rady Prezesów EBC na Malcie (z decyzją w sprawie polityki pieniężnej)
27–28 października	posiedzenie Rady Organów Nadzoru Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EBA)

Autorzy i źródła

Autorzy

Komisja Europejska – Agnieszka Brewka, Maria Majkowska, Małgorzata Potocka, Małgorzata Szczeń, Honorata Wyganowska

Rada Unii Europejskiej – Maria Majkowska, Małgorzata Potocka

Rada Europejska – Magdalena Gąsior

Parlament Europejski – Magdalena Gąsior

Europejski Bank Centralny – Agnieszka Brewka, Anna Górka, Małgorzata Potocka, Małgorzata Siemaszko

Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego – Martyna Mięka

Europejski Urząd Nadzoru Bankowego – Martyna Mięka, Maria Majkowska

Inne – Agnieszka Brewka, Magdalena Gąsior, Maria Majkowska, Małgorzata Potocka

Zapowiedzi wydarzeń w październiku – Maria Majkowska, Martyna Mięka

Redakcja

Magdalena Gąsior, Maria Majkowska, Wydział Integracji Europejskiej DZ

Źródła

Przegląd opracowano na podstawie informacji dostępnych na stronach internetowych: Komisji Europejskiej, Rady UE, Rady Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego oraz Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego, serwisów internetowych: www.tvn.24.pl, www.ekathimerini.com.

---

www.nbp.pl

